

หมวด ๗

การดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๑๙/๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นตามมาตรา ๖๖ และในการไต่สวน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกลงโทษยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไป อาจก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ทางราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนต่อไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษให้หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อพิจารณาย้ายผู้ถูกลงโทษนั้นออกจากตำแหน่งเป็นกรชั่วคราวหรือสั่งพักราชการหรือพักงานตามควรแก่กรณี เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษได้สั่งย้ายผู้ถูกลงโทษออกจากตำแหน่งเป็นการชั่วคราว พักราชการหรือพักงาน แล้วถ้าต่อมาผลการไต่สวนปรากฏว่า ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษทราบโดยเร็วเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกลงโทษกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกลงโทษนั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นเวลาหกเดือนหรือจนกว่าจะได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหก (อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามระยะเวลาที่กำหนดให้ทำงานให้แล้วเสร็จ) เดือนนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษนั้น และมีอำนาจสั่งการตามวรรคสองได้

ความในมาตรานี้ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกลงโทษนั้น

ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นตุลาการหรืออัยการ (รอเขียนเต็ม) ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๗๐)

มาตรา ๑๑๙/๗ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรา ๑๑๙/๘ (เขียนใหม่เหมือนปัจจุบัน เพิ่มอำนาจ ป.ป.ช.ตั้งคนของตัวเองเป็น) เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๓๔/๑ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาส่งอัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี ดำเนินคดีต่อไปเมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญา ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๐๖ (๑) หรือมาตรา ๑๐๗ แล้วแต่กรณี ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือพนักงานไต่สวน ดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ตามวันเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด เมื่อมีพฤติการณ์ในการขอให้ศาลออกหมายจับหรือมีเหตุที่จะออกหมายจับ เพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีก็ให้ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับและจับผู้ถูกกล่าวหามาดำเนินคดีต่อไป

การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ หรือร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดี _____ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน

_____ ในกรณีที่ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาตามหมายจับ ให้รีบส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อฟ้องต่อศาลโดยเร็ว ในกรณีที่ไม้อาจส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลได้ทัน ก็ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาไปยังสถานีตำรวจ เพื่อรอส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาในการฟ้องคดีต่อไป(ย้ายมาจาก ม. ๑๑๙) (เขียนยังงให้สั้นแต่ครอบคลุมได้หมด โดยไม่เป็นขั้นตอนจนทำงานได้ยาก) ควรหรือไม่ที่จะให้ฟ้องคดีได้แม้จะไม่มีตัวจำเลย ถ้ามีหลักฐานว่าได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบแล้วเขาไม่มาเอง

(มาตรา ๑๕ วรรคสอง พรบ. วิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้มีตัวมาในวันฟ้อง)

จบ ๑๓ ก.ย. ๖๐

มาตรา ๑๑๙/๙ ในการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อยชั่วคราว ให้หัวหน้าพนักงานไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน หรือบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๐) (ควรกำหนดเป็นเงื่อนไขว่าต้องให้ประกันเป็นหลัก การไม่ให้ประกันต้องมีเหตุอันสำคัญ ตามหลักรัฐธรรมนูญที่ให้ถือว่าบริสุทธิ์จนกว่าศาลจะพิพากษา) (อาจไม่จำเป็นอีกเนื่องจากมีกำหนดกำหนดไว้ในร่าง ม. ๓๔/๑ วรรคสี่ แล้ว)

ส่วนที่ ๑
การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๑๙/๑๐ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีอาญาตามมาตรา ๑๑๙/๗-๑๐๖

(๑) ไว้แล้ว

(๑) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลตามมาตรา ๕๖ ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ในกรณีที่เป็นการดำเนินคดีกับบุคคลอื่นนอกจาก (๑) ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ต้องไม่ตัดสิทธิอัยการที่จะสั่งไต่สวนเพิ่มเติม หรือสอบเองก็ได้ (มีกำหนดไว้แล้วใน ม. ๒๒ พรบ วิ คดีทุจริต) ให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามวรรคหนึ่ง (๒) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนคดีดังกล่าวและหากพ้นระยะเวลาเก้าสิบวันแล้วให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำนวนคืนเพื่อฟ้องคดีเองได้ เว้นแต่ภายในระยะเวลาดังกล่าวอัยการสูงสุดมีความเห็นว่าสำนวนคดียังมีข้อไม่สมบูรณ์ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๒ ต่อไป (ย้ายมาจาก ม. ๑๑๑)

มาตรา ๑๑๙/๑๑ ในคดีที่อัยการสูงสุดเป็นโจทก์ เมื่อในกรณีที่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำพิพากษาแล้ว ถ้าอัยการสูงสุดเห็นควรอุทธรณ์หรือฎีกาต่อที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาต่อไป ให้ดำเนินการได้ แต่ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นควรไม่อุทธรณ์หรือไม่ฎีกา ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบและรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบการพิจารณาด้วย ในคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นโจทก์ การจะอุทธรณ์หรือฎีกาหรือไม่ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. (นำหลักการมาจากร่าง ม. ๑๑๓ ที่ กรธ. ปรับแล้ว) (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๑๓)

มาตรา ๑๑๙/๑๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๙/๑๓ ในการดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในกรณีหากผู้ถูกกล่าวหาเป็นอัยการสูงสุดในขณะกระทำความผิดหรือขณะที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเอง หรือยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษา(ควรเขียนใหม่) (ควรรวมถึงเป็นอัยการสูงสุดในขณะดำเนินการด้วย) (ย้ายมาจาก ม. ๑๐๗)

ในการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการทหารและเป็นคดีที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลทหาร ตามมาตรา ๑๐๖ (๑) ให้อัยการสูงสุดโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมาย

ว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ม. ๑๒๗-๑๒๘ ให้นำหนังสือข้อสังเกต สนง. ศาลยุติธรรม วันที่ ๓๑ กค. ๖๐ มาพิจารณาประกอบด้วย)

มาตรา ๑๑๕/๑๔ ในกรณีที่เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา ได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๑๕/๗ (๒)๑๐๖(๓) ไว้แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น (เขียนคำนิยาม “ผู้บังคับบัญชา” ได้ใหม่) พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ^๑ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

^๑ข้อสังเกตศาลยุติธรรม เห็นว่า ร่าง ม. ๑๒๗ วรรคสอง ประกอบร่าง ม. ๑๒๕ และมาตรา ๑๓๐ มีบทบัญญัติในลักษณะบังคับให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ต้องพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับสำนวนและให้ยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาลงโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวน โดยให้ส่งคำสั่งลงโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง หากละเลยไม่ดำเนินการ ให้ถือว่าประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมกระทำผิดวินัยหรือผิดกฎหมาย อันเป็นบทบัญญัติที่แตกต่างจากกฎหมายปัจจุบัน คือ พรบ. ป.ป.ช. ม. ๕๒ วรรคสอง ที่กำหนดเพียงว่าให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมถือเอารายงานและเอกสารของ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนเท่านั้น และแม้จะมีบทบัญญัติให้แจ้งการดำเนินการไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ก็กำหนดว่า “ให้แจ้งภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย” อันแสดงให้เห็นว่าในการพิจารณาลงโทษทางวินัย คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมไม่ผูกพันตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อันเป็นไปตามหลักการที่ว่าการบริหารงานบุคคลของศาลยุติธรรมต้องเป็นอิสระ ซึ่ง ม. ๑๕๖ รธน. รับรองหลักการนี้ไว้ ดังนั้นจึงควรแก้ไขร่าง ม. ๑๒๗ วรรคสอง มง ๑๒๕ และม. ๑๓๐ ให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบัน

พรบ. ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับปัจจุบัน)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็น

ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ โดยเร็ว โดยให้ยึดสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของความเห็นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยในสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้ว ให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย หรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย (ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามิเหตุที่ทำให้การกระทำไม่เป็นความผิด หรือมีกฎหมายข้อบังคับกำหนดให้กระทำได้ และ ป.ป.ช.ยังมิได้พิจารณา น่าจะขอให้ ป.ป.ช.ทบทวนได้) ถ้าทำได้ ก็อาจไม่ให้มีอุทธรณ์ ถ้าติดใจก็ไปศาลเลย (กำหนดไว้ในมาตราถึงไป)

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ไม่ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐก่อนหรือหลังที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติวินิจฉัยมูลความผิด ทั้งนี้ ภายในสิบปีนับแต่วันที่กระทำความผิด และมีให้นำกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ในเรื่องระยะเวลาการดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษ มาใช้บังคับ (แต่ ป.ป.ช.ต้องดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลา เช่น ๑๐ ปี นับแต่วันเกิดเหตุ)

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

สำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการโดยเร็ว โดยให้ถือเอารายงานและเอกสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้วให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ในการส่งสำนวนการไต่สวนเพื่อดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๒๗ เดิม)

มาตรา ๑๑๙/๑๕^๖ ก่อนมีคำสั่งลงโทษทางวินัยกับผู้ถูกกล่าวหาตามมติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีความเห็นแตกต่างจากมติ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในทางที่เป็นคุณต่อผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีพยานหลักฐานใหม่อัน แสดงได้ว่ามิได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือ ผู้ถูกกล่าวหา สามารถยื่นคำร้องพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาทบทวนมตินั้นได้ ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่มีการฟ้องคดีต่อศาล

การลงมติเพื่อพิจารณาทบทวนมติตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้คะแนนเสียงสองในสามของ กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่สุด (นำมาจาก ร่าง ม. ๗๕/๑) (เอาไปไว้หลังจากมาตราที่ว่าด้วยการชี้มูลและส่งให้ผู้บังคับบัญชาแล้ว และเขียนให้ยึดโยงกับการนำพยานหลักฐานเพิ่มเติมมาให้ ป.ป.ช. ก่อนที่จะส่งฟ้องศาล)

(ถ้าเขามีพยานหลักฐานอันแสดงว่าเขาไม่ได้กระทำความผิดมายื่น ควรให้ยื่นเมื่อไรก็ได้ แม้ทั้งที่ได้ส่งเรื่องไปให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อลงโทษแล้ว ถ้าป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานนั้นแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดจริง ก็มีอำนาจกลับคำวินิจฉัยของตัวเองได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาลงโทษไปแล้ว ก็ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาแก้ไขคำสั่งใหม่ได้) (ป.ป.ช. ยอมรับว่าทำได้) (มาจากข้อสังเกตร่าง ม. ๖๗)

มาตรา ๑๑๙/๑๖^๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการทางวินัย ในกรณีที่มี เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทาง

^๖ ข้อสังเกตของอธิบดีอัยการ : ในผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ลงมติในส่วนวินัยของ ข้าราชการนั้น ควรจะมีขั้นตอนการกลั่นกรองโดยเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องโดยให้มีผลทางวินัยต่อเมื่อได้มีการรับดำเนินคดี ฟ้องของพนักงานอัยการหรือได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว เพราะการใช้อำนาจโดยไม่มีผลการกลั่นกรองหรือการใช้อำนาจ เบ็ดเสร็จก็อาจก่อให้เกิดเหตุวิบัติอาภพขึ้นได้ในอนาคต และควรกำหนดให้ชัดเจนในกฎหมายในกรณีพนักงานอัยการไม่รับ ดำเนินคดีหรือศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีคำพิพากษายกฟ้อง

^๗ ข้อสังเกตของศาลยุติธรรม บทบัญญัติดังกล่าวถือว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าผู้ ถูกกล่าวหาทำร้ายผิดปกติ ย่อมถือเป็นบทบังคับให้ ก.ต. ไม่อาจพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นผู้พิพากษาศาล ยุติธรรมเป็นประการอื่นได้ นอกจากสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักประกันความเป็น อิสระที่รับรองใน ม. ๑๙๖ วรรค. จึงควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายปัจจุบันตามมาตรา ๘๐ (๔) พรป. ป.ป.ช. ปัจจุบัน

พรป. ป.ป.ช. ๔๒ ปัจจุบัน

มาตรา ๘๐ (๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีใช้บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และให้ประธานกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอด ถอนผู้ถูกกล่าวหาสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ถูก กล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาล

การเมืองในคดีร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อส่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออกต่อไป ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ (กรณีอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องร่ำรวย มีเขียนหรือยังว่าเป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่) การทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ในทำนองนี้ ไม่ใช่เป็นความผิดอาญาใช่หรือไม่ (ถ้าใช่ ต้องระวังจะสับสนกับความผิดต่อหน้าที่ใน ป.อาญา) เว้นแต่กรณีที่ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการถอดถอนจากตำแหน่งด้วย และให้ถือว่าเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าตำแหน่งใด (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๒๘) (แรงไปไหม ช้ำกับลักษณะต้องห้ามของนักการเมืองหรือไม่)

(ตรวจดู กม.ท้องถิ่นที่ใช้ คำ “ถอดถอน” หรือไม่) (“ถอดถอน” ใช้กับการให้สิทธิประชาชนถอดถอนตาม พรบ. การลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กฎหมายจัดตั้ง ส่วนใหญ่ใช้คำว่า “สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง”/มีมติให้พ้นจากตำแหน่ง)

มาตรา ๑๑๙/๑๗ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนตามมาตรา ๑๑๙/๑๔ ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๑๙/๑๖ ๑๒๘ แล้วให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานของคณะกรรมการบริหารงานบุคคล พิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับสำนวน และให้ส่งคำสั่งลงโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง (ดูข้อสังเกต ม.๑๒๗ วรรคสอง) (ย้ายมาจากร่าง ม. ๑๒๙)

ปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

มาตรา ๑๑๙/๑๘๔ หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๙/๑๗ ๓๒๙ ให้ถือว่า ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือประธานกรรมการของคณะกรรมการบริหารงาน บุคคลผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือผิดกฎหมาย ตามกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการ บริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาานั้น (ประธาน ก.ทั้งหลายไม่มีวินัย จะลงโทษอย่างไร และ ก.ที่พูด ถึง หมายถึง ก.อะไร รวม กต กสป กอ ด้วยหรือไม่)

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ไม่ดำเนินการทางวินัยหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็น ว่าการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการ อื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็น ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาล ปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการ อัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไป ยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธาน คณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี (อำนาจที่ให้เลือกทำ น่าจะเกิดปัญหาได้) (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๐)

พรบ ป.ป.ช. ๔๒ ปัจจุบัน

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่ เหมาะสม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่ เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่า ด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือ ข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือ ผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี พิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาล ปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑๙/๑๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๑๑๙/๑๔ ๑๒๗ หรือมาตรา ๑๑๙/๑๖ ๑๒๘ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชา (ยังขาดผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน?) ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับ ผู้ถูกกล่าวหาเหล่านั้นก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๑)

มาตรา ๑๑๙/๒๐ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหานำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครอง เพราะถูกลงโทษตามมาตรา ๑๑๙/๑๔ ๑๒๗ ให้ศาลปกครองแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ สืบเนื่องจากการถูกลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ^๔ ถ้าและให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาเป็นคู่กรณีได้ด้วยวิธีการร้องสอด^๕ เห็นสมควรจะยื่นคำร้องสอดเข้าไปในคดีเพื่อเป็นคู่ความฝ่ายที่สามเพื่อยังให้ได้รับความรับรอง คู่ครอง หรือบังคับตามสิทธิและอำนาจหน้าที่ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ได้ (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๒)

(เพราะถูกลงโทษตามมาตรา ๑๒๗ ให้ศาลปกครองแจ้งให้ ป.ป.ช. ทราบ และให้ ป.ป.ช. มีสิทธิยื่นคำร้องได้เช่นเดียวกับผู้ถูกฟ้องคดี (หาถ้อยคำให้สอดคล้องกับ พรบ. จัดตั้งศาลปกครอง)

มาตรา ๑๑๙/๒๑ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐผู้ใด มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๒๔ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป และให้ผู้นั้นรับผิดชอบทางอาญาด้วย

ถ้าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคหนึ่ง เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือพนักงานไต่สวน ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (เขียนอีกบทหนึ่งทำนองเดียวกันนี้ แต่ในอีกแง่มุมหนึ่งคือ ถ้า ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือออกคำสั่งโดยไม่ชอบ ให้ได้รับโทษเท่ากัน) (ย้ายมาจาก ร่าง ม. ๑๓๓)

^๔ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และให้หมายความรวมถึงบุคคล หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอด ไม่ว่าจะโดยความสมัครใจเอง หรือโดยถูกคำสั่งศาลปกครองเรียกเข้ามาในคดี ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้นและเพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินกระบวนการพิจารณา ให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย

หมวด ๘
การดำเนินการกับทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๙/๒๒ ในการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว) โดยผู้กล่าวหาจะต้องระบุพฤติการณ์อันแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยมิชอบ หรือพิจารณาจากรายได้ประกอบกับทรัพย์สินแล้ว ทำให้เห็นได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติที่จะต้องดำเนินการเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (จะต้องระบุอีกหรือไม่เนื่องจากมีใน ม. ๔๘ แล้ว) (ทำไม่จึงต้องมีเงื่อนไขมากขึ้น ก็ขอบจะเท่ากับให้คนกล่าวหาพินิจให้ ป.ป.ช. เห็น

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาว่าทรัพย์สินที่ผู้ถูกกล่าวหาครอบครองหรือมีอยู่ประกอบรายได้ หรือมีพฤติการณ์อื่น ๆ หรือชี้ช่องพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสืบหาทรัพย์สินในการที่จะรับไว้พิจารณาเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย (ย้ายมาจาก ม. ๗๖)

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติขึ้นได้ส่วนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี (ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๗ แล้ว)

การพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตายด้วย(ตัดออกเพราะมีใน ม. ๔๓ ว. ๒ แล้ว)

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับกับการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า ร่ำรวยผิดปกติด้วยโดยอนุโลม (ย้ายมาจาก ม. ๗๖)

ทำไมจึงต้องมีเงื่อนไขและขั้นตอนมากมาย

มาตรา ๑๑๙/๒๓ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องกล่าวหาได้ไว้พิจารณา หรือดำเนินการเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๑๙/๒๒ ๗๖ แล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปโดยนำบทบัญญัติในหมวด ๒ การไต่สวน มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ย้ายมาจาก ม. ๗๗) (ถ้าไม่เขียนไว้แบบนี้ สงสัยว่า ป.ป.ช.แต่ละคนคงเอากลับไปนอนกอดที่บ้านโดยไม่ทำอะไร)

มาตรา ๑๑๙/๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายได้ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงทรัพย์สินได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมิตัวว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวออกไปได้ครั้งละไม่เกินหกเดือน แต่ให้ขยายได้ไม่เกินสองครั้ง

ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินที่บุคคลอื่นมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมีพฤติการณ์เป็นการถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทน ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาด้วย และให้เป็นหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในการพิสูจน์ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด (วรรคนี้แปลว่าอะไร) (ย้ายมาจาก ม.๗๘) (ต่างกับ ม.๖๕ อย่างไร) ทำไมต้องแยกเขียน (ม. ๖๕ ใช้เมื่อมีการข่มขู่ความผิดแล้วและเฉพาะกับความผิดที่มีโทษทางอาญา แต่มาตรานี้ประสงค์จะใช้ก่อนข่มขู่ด้วย เพราะเน้นที่ตัวทรัพย์สินแม้ว่าไม่ได้กระทำผิดทางอาญา โดย ว. ๑ เขียนคล้ายกับ ม. ๖๕ แต่ ว. ๒ และ ว. ๓ ของมาตรานี้มีการกำหนดเงื่อนไขและรายละเอียดเพิ่มเติมไว้โดยให้ใช้กับบุคคลอื่นที่ถือครองแทนหรือถือกรรมสิทธิ์แทนด้วย)

มาตรา ๑๑๙/๒๕ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนในกรณีที่มีเหตุสมควร เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินที่ทำการไต่สวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามรายการ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหกสิบวัน (น่าจะนำไปรวมเขียนว่าในการไต่สวนมีอำนาจทำอะไรได้บ้าง ในเงื่อนไขอย่างไร เช่นในกรณีนี้ก็ต่อเมื่อเงื่อนไขว่าข้อกล่าวหาเกี่ยวข้องกับการมีทรัพย์สินมาก หรือรับสินบนมา) (ย้ายมาจาก ม. ๗๙)

มาตรา ๑๑๙/๒๖ ในการแจ้งข้อกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ให้แจ้งข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่นำมาแจ้งข้อกล่าวหา สถานที่ตั้งของทรัพย์สิน ชื่อและที่อยู่ของผู้ครอบครอง หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินขณะที่แจ้งข้อกล่าวหาด้วย เท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี

ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่พิสูจน์หรือแสดงที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง (ย้ายมาจาก ม. ๘๐) (ถ้าสอบไปแล้ว ภายหลังพบว่า มีทรัพย์สินอยู่ที่อื่นอีก แต่เลยชั้นแจ้งข้อกล่าวหาไปแล้วจะอย่างไร) (จะต้องเขียนให้สอบได้ตลอด) (เป็นการระบุรายละเอียดการแจ้งข้อกล่าวหาไว้เป็นพิเศษจากที่กำหนดใน ม. ๔๘)

มาตรา ๑๑๙/๒๗ ในการไต่สวนกรณีร่ำรวยผิดปกติ หากมีกรณีที่ต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และมีเหตุอันน่าเชื่อว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินไปยังบุคคลอื่นหรือมีการถือครองทรัพย์สินแทนผู้ถูกกล่าวหาเพื่อการจัดการทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติ ในลักษณะที่เป็นการกระทำความผิดร่วมกันหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ก็ให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้กับบุคคลที่ถือแทนนั้นทราบด้วย เพื่อพิสูจน์ทรัพย์สินหรือแสดงที่มาของทรัพย์สินดังกล่าว ในกรณีที่ไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับที่มาของทรัพย์สินได้ ก็ให้ดำเนินการร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่ปรากฏว่าการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สินของบุคคลตามวรรคหนึ่ง เข้าลักษณะเป็นการปกปิดเงิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการต่อไปก็ได้ โดยให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย (๑. ถ้า ป.ป.ช. ไม่ส่ง จะทำอย่างไรต่อไป ๒. ทำไมต้องให้ถือเป็นความผิดมูลฐาน ถ้าไม่เป็นการฟอกเงินแล้ว ป.ป.ช. จะวินิจฉัยว่าเป็นการฟอกเงินได้อย่างไร)

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้ถูกกล่าวหา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ หรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี

(ย้ายมาจาก ม. ๘๑) (ม. ๖๕ ม.๗๘ และ๘๑ เขียนรวมกันได้ใหม่)

มาตรา ๑๑๙/๒๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติลงความเห็นว่าคุณดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานที่ได้สอบสวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อขอให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิด รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้นำมาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้ดำเนินการตามหมวด ๔ การบังคับตามกฎหมาย ส่วนที่ ๑ บททั่วไป ส่วนที่ ๓ การ

ดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน และส่วนที่ ๔ การดำเนินการทางวินัย (ควรไปเขียนที่ หมวด ๔ ใหม่) (ย้ายมาจาก ม. ๘๒) ถ้อยคำแก้ไขโดยดูประกอบกับ รธน. ม. ๒๓๔ (๑) และ ม.๒๓๕ (๑) และ ว. ๕)

มาตรา ๑๑๙/๒๙ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับสำนวนคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๑๙/๒๘ ๓๐๖(๒) ไว้แล้วให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินภายในเก้าสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. (ต้องไปแก้มาตรา ๓๐๖(๒) ให้สอดคล้องกันด้วย) และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ผู้ถูกกล่าวหาที่มีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้เห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

การดำเนินคดีหรือการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (ในเรื่องนี้ไม่น่าจะเกี่ยวกับความชำนาญงานและภารกิจของอัยการ ป.ช. จึงควรดำเนินการไปศาลเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการดำเนินคดีอาญาก็ให้อัยการมีอำนาจร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติฯได้) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑)

มาตรา ๑๑๙/๓๐ ในกรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองประทับรับฟ้องให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาที่มีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ (เป็นความผิดอาญาด้วยหรือ) หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ ให้บริบททรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิดรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

กรณีตามวรรคหนึ่ง ก่อนที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจที่จะหักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือจำนวนเงินร้อยละสิบของทรัพย์สินที่จะถูกสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินตามคำขอของโจทก์เพื่อส่งเข้าเป็นรายได้ของกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ (???) (ตัดเรื่องกองทุนออกไปแล้วจึงไม่ต้องกำหนดเรื่องนี้อีก)

ให้นำความในมาตรา ๑๑๖ มาใช้บังคับกับกรณีร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติด้วย

บทบัญญัติมาตรานี้ ให้ใช้บังคับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบด้วย (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๒)

มาตรา ๑๑๙/๓๑ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติตามที่ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธาน

กรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหาในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความไต่ชั้นอ้างอิงอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาในคดีนั้นได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความไต่ชั้นอ้างอิงอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้ (ปปช.จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรฐานควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะไม่ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมการยกฟ้องเพราะขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความสงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๓)

มาตรา ๑๑๙/๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานรายได้สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้รับทรัพย์สินที่ผู้นั้นได้มาจากการกระทำความผิดรวมทั้งบรรดาทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้มาแทนทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๑๙/๒๙ และมาตรา ๑๑๙/๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๙/๓๓ ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดให้ยกคำร้องด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้ร่ำรวยผิดปกติตามที่ผู้ถูกกล่าวหาของอัยการสูงสุดหรือของประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๑๙/๑๖ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหาในกรณีที่ไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความไต่ชั้นอ้างอิงอันจะเป็นเหตุที่ไม่อาจให้ความเป็นธรรมกับบุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่ มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมือง นั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม (ปปช.จะทำอะไรให้เขาได้ มาตรฐานไม่ควรจำกัดเฉพาะในกรณีที่ศาลยกฟ้องเพราะไม่ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา หรือการ กระทำนั้นไม่เป็นความผิด โดยไม่รวมการยกฟ้องเพราะขาดอายุความ หรือมีกรณียกประโยชน์ความ สงสัยให้จำเลย หรือเทคนิคการดำเนินคดี) (ย้ายมาจาก ม. ๑๒๓)

มาตรา ๑๑๙/๓๔ ถ้าศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร้ายวยผิดปกติหรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่กรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอ หรือกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นหากไม่สามารถบังคับเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมด หรือแต่ บางส่วน ให้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำ พิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุด แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลถึงที่สุดแล้ว หากปรากฏว่ามีการโอนหรือ การกระทำใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถ บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่น คำร้องต่อศาลเพื่อเพิกถอนการโอนนั้นได้ หากไม่สามารถเพิกถอนการโอนนั้นได้เพราะเหตุแห่งการ แปรสภาพหรือเหตุอื่นก็ให้ดำเนินการบังคับคดีเพื่อเป็นการริบทรัพย์สิน (แปลว่าอะไร) ตามมูลค่าที่ เปลี่ยนแปลงไปของทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน ให้ศาลมีอำนาจ หักส่วนแบ่งของทรัพย์สินหรือเงินตามมาตรา ๑๒๒ ได้ด้วย ???(ตัดออก เนื่องจากได้ตัดหมวด ๙ เรื่อง กองทุน และการกำหนดเรื่องการหักเงินกองทุนใน ม. ๑๒๒ ออกแล้ว)-(ย้ายมาจาก ม. ๑๒๕)

มาตรา ๑๑๙/๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาร้ายวย ผิดปกติแล้ว หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหายังคงมีทรัพย์สินรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการร้ายวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเพิ่มเติม เพื่อบังคับเอาแก่ทรัพย์สินและร้องขอให้ทรัพย์สิน นั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ (ย้ายมาจาก ม. ๘๓) (ดูเงื่อนไขใน ม.๘๐ จะต้องย้อนกลับไปแจ้งอีกไหม)

มาตรา ๑๑๙/๓๖ นอกจากการดำเนินคดีร้ายวยผิดปกติตามมาตรา ๘๒ แล้ว ให้ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอนสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่ (ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาล ปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด ผู้ดำรง

ตำแหน่งในองค์กรอิสระ หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร อัยการสูงสุด และรองอัยการสูงสุด) (ดู ม.๑๑๒ และ ๑๑๕)พวกนี้ทำอย่างไร

(๒) กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการ ให้แจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการ—ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการอัยการ

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ ได้รับแจ้งจากประธานกรรมการ ป.ป.ช. ตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๑๕/๑๗ ๓๒๙ ต่อไป และกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการพิจารณาโทษผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๑๑๕/๑๗ ๓๒๙ ก็ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๕/๑๘ ๓๓๐ มาใช้บังคับ

(ย้ายมาจาก ม. ๘๔) (ควรเขียนแยกเป็นกรณี ๆ กรณีไหนจะทำอย่างไร)